

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående förskoleklassen och grundskolan Gefle Montessoriskola i Gävle

Bakgrund

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen vid fristående grundskolor. Inspektionen avser att kontrollera att de krav som ställs för godkännande och rätt till bidrag alljämt uppfylls av skolan. Skolverket har genomfört inspektion av utbildningen vid Gefle Montessoriskola i Gävle.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Gefle Montessoriskola ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för förskoleklassen och grundskolan och övergripande är av god kvalitet. Gefle Montessoriskola uppfyller därmed alljämt kraven för godkännande för fristående grundskolor och har fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

Skolverket har i den bilagda rapporten uppmärksammat huvudmannen på följande områden där skolan behöver utveckla sin verksamhet:

- Gefle Montessoriskola bör se över det pedagogiska arbetet i förskoleklassen så att det blir det möte mellan förskola och grundskola som är avsikten.
- Skolans handlingsplan mot mobbning bör förtydligas så att det framgår såväl hur skolan arbetar mot mobbning som mot annan kränkande behandling. Vidare bör även kränkande behandling mellan vuxen-elev behandlas. Av handlingsplanen bör även framgå i vilket skede skolan kontaktar vårdnadshavarna vid förekomst av kränkande behandling.
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller förordningens krav, men bedömning av måluppfyllelse och vilka åtgärder som behöver vidtas bör utvecklas ytterligare.

Uppföljning

I rapporten framförs påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Monica Norberg
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har Marie-Hélène Ahnborg, enhetschef och Claes-Göran Aggebo, undervisningsråd, deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Enligt fastställd sändlista

Inspektion av utbildningen vid den fristående förskoleklassen och grundskolan Gefle Montessoriskola i Gävle

1 Inledning

1.1 Inspektionens syfte och genomförande

Utbildningen vid fristående förskoleklasser och grundskolor står enligt 2 b kap. 8 § respektive 9 kap. 11 § skollagen under tillsyn av Statens Skolverk. Skolverket skall också enligt sin instruktion granska kvaliteten i skolväsendet. Med anledning av detta har Skolverket genomfört en inspektion av Gefle Montessoriskola i Gävle kommun.

Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet i augusti 2000. Inspektionen har bestått av dokumentstudier samt ett besök vid skolan den 26 april 2005 utfört av undervisningsråden Monica Norberg och Malin Winbladh. Vid besöket fördes samtal med företrädare för huvudmannen, rektorn samt ett urval av personal, elever och föräldrar. Dessutom granskades lokaler, utrustning och läromedel och ett antal arbetspass följdes.

Gävle kommun har inte utnyttjat kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet.

Inspektionen har inriktats på att kontrollera om skolans utbildning uppfyller kraven för godkännande och rätt till bidrag enligt 2 b och 9 kap. skollagen samt 1 och 1 a kap. förordningen om fristående skolor. Inspektionens uppgift är att klargöra om och hur väl en verksamhet fungerar i förhållande till bestämmelserna i skollagen och andra författningar. Den rättsliga regleringen framgår av bilaga 1.

Alla faktauppgifter i rapporten är, förutom då annat anges, hämtade ur den dokumentation som skolan har lämnat till Skolverket eller den information som lämnats av ledningen för skolan. Rektorn har givits möjlighet att lämna synpunkter på rapportens faktadel.

2 Allmänna förutsättningar för verksamheten

2.1 Skola

Huvudmannen fick Skolverkets godkännande den 23 november 1999 att från och med läsåret 2000/2001 bedriva fristående grundskola med årskurserna 1 - 6 (dnr 1999:0934). Huvudmannen ansökte om och fick den 15 februari 2000 godkännande för en fristående förskoleklass (dnr 1999:2655) från och med läsåret 2000/2001.

Skolans profil är montessoripedagogik. Förskoleklassen och fritidshemmet är både lokal- och verksamhetsmässigt integrerade med grundskolan. Huvudmannen driver också en fritidsklubb. Inspektionen omfattar förskoleklass och grundskola.

Vid tidpunkten för Skolverkets inspektionsbesök var inskrivna elever fördelade enligt följande:

F	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6	Totalt
18	18	17	16	26	24	7	126

Samtliga elever förutom en är folkbokförda i Gävle kommun.

2.2 Huvudmannens rättskapacitet

Gefle Montessoriskola drivs av en ekonomisk förening, Gefle Montessoriskola, ekonomisk förening, med organisationsnummer 769604-8243. Den ekonomiska föreningens rättskapacitet har verifierats genom registreringsbevis.

2.3 Stabilitet

Ekonomi

Skolans årsredovisning för räkenskapsåret den 1 januari 2003 till den 31 december 2003 uppvisar ett överskott. Årsredovisning för räkenskapsåret 2004 var vid inspektionstillfället ej upprättad. För räkenskapsåret 2005 har skolan en budget i balans. Skolan anlitar en auktoriserad revisor.

Elevantal

Vid inspektionsbesöket hade skolan 126 elever. Sammanlagt 142 elever stod i kö till olika årskurser.

2.4 Principer för intagning

Vid tidpunkten för Skolverkets besök uppgavs att skolan är öppen för alla. Vid fler sökande till förskoleklassen än platser ges förtur till barn som har eller har haft syskon på skolan (syskonförtur), i andra hand till barn som tidigare gått i Montessoriförskola och i tredje hand gäller anmälningdatum. Till årskurs 1 i grundskolan har de barn som gått i den egna förskoleklassen förtur. Därefter gäller syskonförtur och anmälningdatum som urvalsgrund. Skolan har inga krav på föräldrarna om arbetsinsatser eller andra förpliktelser.

2.5 Skolhälsovård

Skolsköterskan finns på skolan fyra timmar per vecka. Tjänsten köps in från Gävle kommun. Alla föreskrivna hälsokontroller och vaccinationer genomförs. Skolan har tillgång till skolläkare. Även förskoleklassen omfattas av skolhälsovården.

2.6 Registerkontroll

Inför anställning begär skolan in utdrag ur belastningsregistret enligt lagen (2000:873) om registerkontroll.

2.7 Avgiftsfri utbildning

Enligt samtliga intervjugrupper är utbildningen vid Gefle Montessoriskola avgiftsfri. Krav i form av medlemskap, avgifter eller arbetsplikt ställs inte på vårdnadshavare.

2.8 Bedömning

Skolverket bedömer att Gefle Montessoriskola uppfyller de krav på allmänna förutsättningar som ställs på verksamheten.

3 Utveckling och lärande

3.1 Skolans organisation och ledning

Gefle Montessoriskola är en ekonomisk förening. Föreningen har alltsedan starten fyra medlemmar som också utgör föreningens styrelse. Styrelse-medlemmarna, som alla arbetar som lärare vid skolan, utgör skolans lednings-grupp och har ett delat ledningsansvar för verksamheten med olika ansvars-områden. En av dem är skolans rektor. Hon har det övergripande ansvaret för verksamheten, och ansvarar för myndighetsutövning. Rektor har 80 procent av sin arbetstid förlagd till verksamheten som klasslärare. Hon är utbildad lärare och genomgått olika vidareutbildningar bland annat inom ledarskapsområdet. All personal och ledningsgruppen träffas varje vecka samt en arbetskväll per månad, då företrädesvis pedagogiska frågor diskuteras. De intervjuade lärarna upplever beslutsvägarna inom skolan som tydliga och korta och framhåller också att det råder ett öppet klimat i skolan, vilket de tycker är positivt.

Gefle Montessoriskola är sedan 2001 en auktoriserad Montessoriskola enligt Svenska Montessoriförbundets kriterier.

Skolan arbetar åldersintegrerat och är organiserad i fyra arbetslag; två arbetslag för förskoleklass och årskurserna 1-3, ett arbetslag för årskurserna 4-5 samt ett arbetslag för årskurserna 4-6.

3.2 Lärarkompetens

På skolan fanns, vid tidpunkten för Skolverkets besök, 14 hel- eller deltids-anställda personer. Personalen arbetar i fyra arbetslag och i varje arbetslag finns lärare, förskollärare/fritidspedagog och assistenter. En specialpedagog arbetar med alla fyra arbetslagen. Vid behov beställer skolan specialpedagogisk hand-ledning från kommunen. Skolan arbetar årskurslöst.

Merparten av personalen har en grundutbildning som lärare eller förskollärare/fritidspedagog och har eller genomgår montessorit utbildning. Fritidspersonalen arbetar också i skolan och utgör utifrån sitt kompetensområde en resurs som ger stöd i undervisningen.

Av skolans kompetensutvecklingsplan framgår att skolans mål är att personalen skall ha en adekvat utbildning och erfarenhet för sitt uppdrag. Prioriterade områden

för läsåret 2004/2005 är fortbildning i att arbeta med barn med läs- och skrivsvårigheter, montessorit utbildning samt studiebesök på andra skolor. Ledningsgruppen kommer att utveckla sitt ledarskap.

3.3 Lokaler och utrustning

Skolan är inrymd i låga barackliknande lokaler, som tidigare använts av Gävle kommun, intill en kommunal grundskola. Lokalerna är ljusa och inredda efter elevernas ålder och prydda med elevernas alster. De båda skolorna delar till viss del skolgård. Eleverna har även tillgång till en mindre park med viss lekutrustning. Eleverna och pedagogerna intar sin lunch i den egna skolans matsal. Skolbyggnaden är anpassad för elever med fysiska funktionshinder. Vid inspektions-tillfället har skolan en rullstolsburen elev.

Undervisning i trä- och metallslöjd, textillsöjd, hem- och konsumentkunskap samt idrott och hälsa bedrivs delvis i Nynässkolans lokaler med deras lärare, delvis i egna lokaler med egna lärare. Bild och skapande verksamhet samt musik bedrivs i egna lokaler på skolan.

Läromedel samt annan utrustning för den pedagogiska verksamheten är inspirerat av montessoripedagogiken och tillgången på undervisningsmateriel är god enligt lärare och elever. Varje arbetsrum, där elever och personal i ett arbetslag arbetar (cirka 30 elever) har ett mindre bibliotek. Datorer finns tillgängliga för elever och personal och skolan har en arbetsplan för elever och personal för dataområdet.

3.4 Undervisningens innehåll och arbetsformer

Skolans övergripande mål, enligt Gefle Montessoriskolas presenterade dokumentation, är att varje elev som gått i skolan skall ha fått goda kunskaper, god självförtroende och bibehållen lust att lära som grund för sina fortsatta studier. Arbetsro och arbetsglädje skall prägla verksamheten och arbetssättet skall vara individualiserat. Enligt ledningsgruppen, rektorn och de intervjuade pedagogerna utgår verksamheten från det obligatoriska skolväsendets läroplan (Lpo 94).

Förskoleklassen

I skolans bearbetningar av de nationella kursplanerna finns kunskapsmål att uppnå i vissa ämnen för förskoleklassen, t.ex. i svenska "kunna läsa och skriva fonetiska ord", i matematik "kunna forma och skriva siffrorna 0-9" och i geografi "kunna världsdelarna". Förskoleklassen och eleverna i årskurserna 1-3 arbetar vid inspektionsbesöket med olika uppgifter huvudsakligen individuellt eller tillsammans med någon annan elev, t.ex. arbetar en grupp elever från förskoleklass och årskurs 1 tillsammans med ansiktets olika delar. Förskoleklassens verksamhet är integrerad med årskurserna 1-3, men de arbetar också vissa tider i egen grupp, har fler raster och fri lek. En dag varje vecka har förskoleklassen utflykt. Eleverna i förskoleklassen har ett arbetspass i engelska per vecka, då de lär språket genom ramsor, sånger, lekar och sagor.

Grundskolan

Lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna har gjorts i alla ämnen och revideras löpande. Varje elev har en arbetsbok för läsåret, där kunskapsmål och arbetsuppgifter framgår. De väljer därefter uppgifter och arbetsmaterial och ibland också hur de vill arbeta med uppgifterna samt markerar i arbetsboken när de gjort en uppgift. Lärarna dokumenterar systematisk elevernas arbete och delvis också deras kunskapsutveckling genom en loggbok och s.k. krysscheman. Enligt lärarna ger montessorimaterialets utformning tillsammans med exempelvis läxförhör och prov kontroll av att kunskapsmålen i de olika ämnena nås. Från årskurs 4 har eleverna tillsammans med sin årskurs tre arbetspass per vecka i engelska för att bland annat träna kommunikation och uttal samt fyra arbetspass i matematik.

Hela skolan arbetar på olika nivåer med ett gemensamt ämnesövergripande tema per termin under cirka två veckor. Därutöver sker samverkan mellan olika ämnesområden för att skapa helhet och förståelse för eleverna. Vissa stora ämnesområden återkommer flera gånger under skoltiden för att ge fördjupade kunskaper hos eleverna.

Arbets sättet går, enligt skolans presentation, ut på att stimulera barns nyfikenhet och eleverna får aktivt arbeta med att söka kunskap. Vid inspektörernas besök arbetar eleverna ofta ensamma, två och två eller i grupp vid arbetsbord eller på en matta på golvet, men ofta med individuella uppgifter. Enligt lärarna varierar arbetsformerna. Ibland har läraren genomgångar med en årskurs eller en grupp och ibland arbetar eleverna tillsammans i olika mindre grupper. Arbetstidens längd beror på hur eleverna väljer att arbeta med uppgiften. Friheten ställer krav på eleven att ta ansvar för att täcka in alla ämnesområden och att ta hänsyn till sina kamrater, vilket eleverna berättar för inspektörerna att de tänker på och planerar för bland annat med stöd av sin arbetsbok eller lärare.

Skolan erbjuder språkval från årskurs 6 i spanska, tyska och franska i samarbete med Nynässkolan. Modersmålsundervisning sker på skolan eller samordnas i vissa språk med Nynässkolan. Ett tiotal elever läser svenska som andraspråk. Skolan har dock ingen lärare med utbildning i svenska som andraspråk.

Timplanen stämmer överens med den som lämnades till Skolverket vid ansökan om godkännande.

3.5 Skolans resultat

Utvärdering av elevernas kunskaper i matematik sker i årskurs 2 genom "Mattecirkeln", ett diagnosmaterial som skolan bedömer som ett bra redskap för att se elevernas eventuella svårigheter och kunna individanpassa undervisningen. I svenska gör alla skolans elever varje år ett stavningstest. De som inte når en viss nivå får extra stöd. I de nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska för årskurs 5 deltog samtliga elever våren 2004. Två elever nådde ej målen i ett respektive två ämnen. Resultatet av proven var, enligt rektorn, sammantaget bra. Utöver detta följer lärarna elevernas kunskapsutveckling genom observationer och

egna anteckningar i loggbok och krysscheman (dokumentation av elevernas kunskaper i olika ämnen).

Vid utvecklingssamtalen, som genomförs en gång per termin, belyses dels elevens sociala utveckling, dels den kunskapsmässiga utvecklingen. Skolan har utvecklingsplaner för varje elev som upprättas, revideras och följs upp vid utvecklingssamtalen.

3.6 Bedömning

Skolverket bedömer att Gefle Montessoriskola ger goda förutsättningar för att eleverna skall få de kunskaper och färdigheter som motsvarar det offentliga skolväsendets.

Dock vill Skolverket uppmärksamma Gefle Montessoriskolan på följande vad gäller förskoleklassen. Förskoleklassen betraktas som en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Samtidigt är det viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och barnets eget utforskande får genomslag i förskoleklassen och att året i förskoleklassen skiljer sig från åren i grundskolan. Det ska inte tolkas som om läroplanen förbjuder att skolan formulerar egna mål att uppnå i förskoleklassen. De nationella kursplanerna gäller för verksamheten i grundskolan men utgör inte styrande dokument för förskoleklassen. Om man formulerar egna mål att uppnå för förskoleklassen förutsätts naturligtvis att skolan beaktar förskoleklassens ställning mellan förskola och grundskola. Detta innebär att förskoleklassen inte får bli ”skolifierad”. Gefle Montessoriskola bör se över det pedagogiska arbetet i förskoleklassen så att det blir det möte mellan förskola och grundskola som är avsikten.

4 Allmänna mål och värdegrund

4.1 Skolans mål och värdegrund

Av insänd dokumentation till Skolverket framkommer att skolan utgår från Lpo 94 samt att verksamheten bedrivs i montessoriana.

Ett arbetssätt som bygger på montessoripedagogiken innebär att eleven utifrån sin egen planering och arbetsbok i stor utsträckning kan arbeta med vad han eller hon vill, att eleven kan arbeta i sin egen takt och arbeta färdigt utan att bli störd samt repetera så ofta han eller hon vill. Varje ämne studeras ur ett helhets-perspektiv.

4.2 Skolans arbete mot kränkande behandling och för jämställdhet

Gefle Montessoriskola har i sin Trygghetsplan beskrivit arbetet mot mobbning. Planen innehåller målbeskrivning, definition av mobbning, ansvarsfördelning, förebyggande arbete och akuta ärenden och omfattar mobbning mellan elever. Planen bygger delvis på Farsta-modellen. Det innebär vid Gefle Montessoriskola att eleven bereds tillfälle att själv först berätta för sina föräldrar om händelsen innan skolan kontaktar föräldrarna. Trygghetsplanen delges samtliga föräldrar som

signerar att de tagit del av den. Personalen upplever planen som ett gott stöd i skolans arbete mot kränkande behandling.

Skolans åldersintegrerade arbetssätt samt faddersystem mellan klasser innebär att alla elever vid skolan känner varandra vid namn, vilket motverkar mobbning enligt personalen. Eleverna uppger vid intervjuer att de känner varandra, känner sig trygga på skolan och att de direkt känner att de har en vuxen att vända sig till om mobbning eller kränkningar skulle förekomma.

Skolan har nyligen utarbetat en jämställdhetsplan för personal och elever vid skolan som ”handlar om människovärde och mänskliga rättigheter och med syftet att alla skall känna trygghet och lika värde”.

Enligt rektorn är skolans personal medveten om anmälningsskyldigheten enligt socialtjänstlagen (2001:453).

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolan arbetar åldersintegrerat och tanken är att äldre elever skall hjälpa och stödja de yngre. Det finns även ett faddersystem mellan elever i förskoleklass och årskurs 4 för att skapa trygghet för nya elever.

Eleverna ansvarar och planerar veckovis för sitt eget arbete samt utvärderar veckans arbete på fredagar. Eleverna kan ofta välja hur de vill arbeta och redovisa resultatet av sitt arbete. Lärarna uppger att de arbetar med att förbättra elevernas inflytande över och delaktighet i sitt lärande.

Varje klass har klassråd regelbundet, då eleverna får möjlighet att ta upp olika frågor. Utifrån en enkätundersökning som genomfördes våren 2004 har skolan valt att inför nästa läsår fokusera på två angelägna förbättringsområden; ”att tycka att man tar upp angelägna punkter på klassråden” och ”att känna att man har inflytande på skolans regler”. Eleverna anser själva att de är delaktiga och har inflytande på olika sätt i skolan och kan ge olika exempel på frågor som de aktualiserat på klassråd och i elevråd.

4.4 Allsidighet och saklighet i undervisningen

Enligt de dokument som inlämnats till Skolverket framgår att skolan eftersträvar att ge en allsidig undervisning. Val av ämnesområden och material ger möjligheter till bredd och fördjupning i undervisningen. Skolans elever har tillgång till ett mindre bibliotek.

4.5 Elever i behov av särskilt stöd

Skolan har, enligt rektorn, några elever med olika diagnoser samt någon elev under utredning. Några elever vid skolan har personliga assistenter. Elevers behov av särskilt stöd diskuteras vid de veckovisa personalmötena och enligt rektorn får eleverna det stöd de är i behov av. Åtgärdsprogram upprättas i samverkan med elever och vårdnadshavare och de utvärderas kontinuerligt. Ansvar för upprättandet av åtgärdsprogrammet åvilar klassföreståndaren med stöd av

specialpedagogen. Olika test- och diagnosmaterial används och vid behov konsulteras Gävle kommuns elevstödsenhet.

Skolan har presenterat avidentifierade upprättade åtgärdsprogram.

Skolan arbetar med att upprätta en arbetsgång för hur arbetet med elever i behov av särskilt stöd skall bedrivas.

4.6 Skolans kontakt med hem, samhälle och arbetsliv

Elevernas vårdnadshavare informeras fortlöpande om elevens utveckling och lärande genom utvecklingssamtal som genomförs minst en gång per termin. Såväl kunskapsutvecklingen som den sociala utvecklingen diskuteras. Allmän information får föräldrarna genom veckobrev och genom kalendarium som även finns på skolans hemsida.

Av intervjuer med föräldrar framgick att skolan och föräldrarna har ett nära samarbete. Föräldrarna är aktiva och stöder skolans verksamhet bland annat genom föräldragrupper som engagerar sig i olika frågor.

Eleverna och personalen gör studiebesök i olika verksamheter i samhället.

Skolan samverkar med den närliggande Nynässkolan bland annat vid språkval och vid övergång till årskurs 7 samt andra montessoriskolor för att ge personalen tillfälle att utbyta erfarenheter.

4.7 Bedömning

Gefle Montessoriskola har en handlingsplan mot mobbning. Handlingsplanen saknar dock perspektivet vuxen-elev. Skolverket vill uppmärksamma skolan på skollagens krav på att den som arbetar i skolan aktivt skall motverka *alla former* av kränkande behandling. I detta arbete är det viktigt att också beakta aspekten vuxen kränker elev.

Den arbetsgång som man enligt skolans handlingsplan arbetar efter innebär att eleven får tillfälle att själv berätta om händelsen för sina föräldrar innan skolan tar kontakt med föräldrarna. Det framgår inte i vilket skede skolan kontaktar vårdnadshavarna vid förekomst av kränkande behandling. Skolverket vill göra skolan uppmärksam på att rektor enligt läroplanen ansvarar för att kontakt upprättas mellan skola och hem, om det uppstår problem för eleven i skolan.

Skolverket bedömer att skolan uppfyller författningarnas krav på att svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

5 Skolans kvalitetsarbete

5.1 Skolans arbete med kvalitetsfrågor

På Gefle Montessoriskola pågår ett kvalitetsutvecklingsarbete, vilket lyfts fram som ett utvecklingsområde i kvalitetsredovisningen. Skolan arbetar med utvärdering kontinuerligt på de veckovisa konferenserna samt på planerings- och studiedagar.

Skolan genomförde i juni 2004 en undersökning i form av elev- och föräldraenkäter. Utifrån dessa enkäter har skolan i sin kvalitetsredovisning identifierat några områden att särskilt arbeta med, t.ex. elevinflytande och information till föräldrar om skolans mål och värdegrund.

5.2 Skolans kvalitetsredovisning

Gefle Montessoriskola har presenterat en kvalitetsredovisning (Gefle Montessoriskola läsåret 03/04) enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet. I kvalitetsredovisningen beskrivs till viss del om målen för utbildningen nåtts.

5.2 Bedömning

Skolverket bedömer att skolan följer upp sin verksamhet men detta sker inte vare sig mot nationella mål eller de egna målen.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall en kvalitetsredovisning i fristående skolor innehålla en beskrivning av i vilken mån målen för utbildningen uppnåtts. Om målen inte har uppnåtts skall det framgå hur skolan avser att arbeta för att målen skall kunna uppnås. Det är enligt Skolverket viktigt att redovisningen omfattar såväl värdegrundsmål som kunskapsmål.

Skolverket bedömer att Gefle Montessoriskolas kvalitetsredovisning uppfyller förordningens krav, men att skolans bedömning av måluppfyllelsen och vilka åtgärder som behöver vidtas bör utvecklas ytterligare. En kvalitetsredovisning – där mål, måluppfyllelse och åtgärder utgör delar i en kontinuerlig utvecklingsprocess – skapar, enligt Skolverket, förutsättningar för att synliggöra en skolas resultat vilket i sin tur kan leda till förbättringar.

Skolverket vill göra skolan uppmärksam på att den förändring av förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet som trädde i kraft den 15 augusti 2005 föreskriver att även elever skall medverka i utarbetandet av kvalitetsredovisningen.

Bilaga 1

Rättslig reglering

Utbildningen i **fristående förskoleklasser** regleras i 2 b kap. skollagen. I 7 § anges vad som krävs för godkännande:

Utbildningen *skall godkännas, om*

1. *den stimulerar varje barns utveckling och lärande och kan ligga till grund för fortsatt skolgång, och*
2. *den även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.*

Utbildningen skall godkännas om villkoren enligt ovan är uppfyllda, och om:

...

1. *skolan står öppen för alla barn som har rätt till utbildning inom förskoleklassen, med undantag för sådana barn som det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter att ta emot för den fristående skolan,*
2. *skolan för undervisningen använder lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och*
3. *skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen och om antagningen till och ledningen av sådan utbildning.*

Utbildningen vid **fristående grundskolor** regleras i 9 kap. skollagen. I 2 § anges vad som krävs för godkännande:

"En fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan (...) skall förmedla, skall godkännas, om

1. *skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,*
2. *huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,*
3. *skolan står öppen för alla barn som enligt denna lag har rätt till utbildning inom motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet, med undantag för sådana barn vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,*
4. *skolan har minst 20 elever, om det inte finns särskilda skäl för ett lägre elevantal,*
5. (...)
6. *skolan för undervisningen använder lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och*

7. *skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor. En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.”*

Regeringen föreskriver sådana ytterligare villkor som omnämns i lagen ovan i förordningen (1996:1206) om fristående skolor.

Enligt 1 kap. 2 a § skollagen skall skolan på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Vidare finns en hänvisning till bestämmelserna i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) om skyldigheten att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd.

Enligt 9 kap. 7 § skollagen skall utbildningen vid fristående grundskolor vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen skall huvudmannen för en fristående skola anmäla till hemkommunen om en skolpliktig elev är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Enligt 9 kap. 16 b § skollagen gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen om behörighet och anställningsvillkor även för fristående grundskolor och särskolor.

Enligt 14 kap. 7 a § skollagen skall skolan för elever i sådana fristående skolor som avses i 9 kap. erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet.

Huvudmannen skall iaktta sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

En fristående skola skall dessutom årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.